

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECEN, 1921

III. ÉVFOLYAM, 13. SZÁM.

KEDD, JANUÁR 18

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 50.— K Félévre . . . 220.— K
Negyedévre 110.— K Egész évre 440.— K

EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.
Kapható az összes dohánytözsdékben és
az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Leleplezték a budapesti irredenta szobrokat.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, január 17. A Védő Ligák Szövetsége országos ünnepség keretében adta át a magyar fővárosnak a négy irredenta szobrot, melyeket a Szabadságtéren állítottak fel. Az ünnepség óriási közönség jelenlétében folyt le, amelyen jelen volt József főherceg és Augustia főhercegné is. Az ünnepi misét Zadravetz István tábori püspök celebrálta, majd felszentelte azt a zászlót, amelyen a hetvenkét vármegye címere, egész Magyarország térképe van: *Így volt, így lesz!* felirattal. Zadravetz István ezután nagy hatással megrázó beszédet mondott Magyarországra jövő feladatairól. Ezután Urmánczy Nándor, a Védő Ligák Szövetségének nevében mondott ünnepi beszédet és közben lehullott a lepel a négy szoborról, amelyet a főváros nevében Sipőcz Jenő polgármester vett át.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

Kálvin arcképelnek leleplezése. Megható vallásos ünnepségeknek volt színhelye vasárnap délelőtt a Kálvinista Templom-egyesület kollégiumi helyisége. Mintha az első kálvinista gyülekezetek egyszerű lélekben felemelő összejövetelei élénkítettek volna fel lelki szemeink előtt, melynek korszerűségét a komor, szilárd, ősi bolthajtások még inkább emelték. Zsufolásig megtöltötte a nagy terem a közönség. Jelen voltak dr. Baltazár Dezső püspök, Erdős József rektor, Nagy József református egyházi elnök, Márk Endre, Jóna István és János, Deák István, dr. Vásáry István, Csáky János, Ady Lajos főigazgató, Ekly József stb. Sass Béláné, Balogh Istvánné, Konecz Aurélné, P. Nagy Zoltánné, Balogh Peterné, R. Kiss Istvánné, dr. Vásáry Istvánné, Jóna Jánosné és még nagyon számosan. Kálvin János letakart arcképe alatt délszaki növények díszlettek. Az ünnepélyt a kálvinisták hatalmas énekével: Te benned bízunk eleitől fogva elénkélésével nyitották meg. Utánna dr. Baltazár Dezső mondott magas szárnyalású imát. Erdős Károly tartalmas és nagyhatású beszéd keretében a Kálvin jellemképét festette meg. Beszéde végén lehullott a lepel Kálvin faliképéről és előttünk volt Kálvin János impo-

zans komoly olajfestményü melléke. A gyülekezet még egy záró éneket énekelt és ezzel az impozáns vallásos ünnepély véget ért. A kép Bertalan T. Antal fiatal erdélyi menekült festőművész alkotása. A jelen voltak sokáig elgyönyörködtek a nagy hitújító arcképében.

Történelmi délután. A Kálvinista Templom-egyesület január 19-én, szerdán délután 5 órakor a Kollégium-disztermében történelmi délutánt tart. Műsora ez: 1. Köz-

ének. 2. Megnyitó dr. Hódy Bélától. 3. Kálvin János gyermek- és ifjú kora. Előadja dr. Varga Zsigmond lelkészképző intézeti tanár. 4. Baja Mihály: Ki volt Kálvin János? Szavalja Nemess István 1. th. 5. Záróének. *Belépti-díj nincs.*

Az első tanyai Istentisztelet január 23-án, a ráncjövő vasárnap délelőtt 9 órakor tartatik meg az Ondódon, a Vedresdülői iskolánál. Utánna Wolszky gazdasági tanár tart előadást.

Briand az új francia miniszterelnök.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Páris, január 17. Peret kabinet alakítási kísérlete kudarcot vallott és Peret a megbízatást visszadta. Peret akciója azért nem sikerült, mert Millerand tiltakozott Poincaré külügyministersége ellen, mert attól félt, hogy Poincaré megbízatása veszélyeztetni Anglia barátságát. Az elnök Briandnak ajánlotta fel a kabinetalakítást,

aki az új kormányt meg is alakította. Miniszterelnök és külügyminiszter: Briand, belügyminiszter: Marron, hadügyminiszter: Barthou, pénzügyminiszter: Doumer, tengerészeti miniszter: Guisthau. Briand tegnap mutatkozott be kormányával a köztársasági elnöknel, aki szívélyesen üdvözölte az új kabinetet.

A kormányzópart felfogása az új pártalakulásokról.

— Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, január 17. A kormányzópartnak az új alakulásokkal szemben való magatartásáról a következőket közlik:

— A kormányzópartban az a felfogás, hogy amit a pártból való kilépésekkel számbelileg veszítenek, azt az egység megerősödésében fogják megnyerni és a homogén felfogásnak szorosabb összekapcsolódását eredményezheti egy komoly ellenzék alakulása. A párt nagy többsége az ország súlyos helyzetében a kormány programjának megvalósítása érdekében szorosan soraközi a kormány mögé és feleslegesnek tartja az új alakulásokat. A volt kisgazdapárt egykedvűen nézi az új alakulásra irányuló törekvéseket.

Rubinek Gyula az új alakulásokról a következőket mondotta:

— Egyáltalában nem tartom aktuálisnak az új csoportosulásokat, mert hiszen tavasz előtt állunk, mely még teljes bizonytalanságot rejt magában abban a kérdésben, hogy milyen szerepet kell Magyarországnak a keleti veszedelemmel szemben vállalni. A szabad király választó párt megalakítása a kormányzópartban ez idő szerint nincs tervébe véve.

Ha azonban a legitimista alakulás megtörténik, ezt provokálásnak fogják tartani a szabad királyválasztás alapján állók. Ez esetben ez az alakulás is megtörténik.

Budapest, január 17. Haller István és Andrássy Gyula gróf közt tegnap Andrássy lakásán folyt tárgyalások során teljes megegyezés jött létre. Az új párt zászlóbontására Andrássy teljes felgyógyulása után fog megtörténni. Addig is a disszidensekkel tárgyalnak, kiknek csatlakozását biztosra veszik. Politikai körökben arról is beszélnek az optimisták, hogy Párisból való visszatérése után Apponyi Albert gróf is csatlakozni fog az új párthoz.

Andrássy Gyula gróf pártalakulásáról egyébként azt tartják, hogy annak sikerében bizni nem lehet. Andrássy, aki liberális politikai hírében állott, elvesztén a liberálisok rokonszenvét, viszont a klerikálisok sohasem ismernék el tizenhárompróbás emberüknek.

Az új pártalakulással áll kapcsolatban, hogy Windisch-Graetz Lajos herceg tegnap hosszan tárgyalt Polnay Jenővel, az Országos Zsidó-szövetség elnökével.

A tőzsde.

Budapest, január 17.
A valuta-piac zárata a következő volt: Napoleon 1830—1880, angol font 2170—2220, leva 6'60—7'00, dollár 550—575, francia frank 36'75—38'00, márka 8'90—9'10, lira 20'50—21'00, Romanow-rubel 250—270, lei 7'50—7'75, sokol 6'80—7'10, korona dinár 15'50—15'90, frankdinár 15'50—15'90, lengyel marka 0'64—0'69, svájci frank 89'00—92'00, osztrák korona 0'77—0'81.

A zürichi deviza-piac. A zürichi deviza-piacon a jan. 17-iki zárlat a következő volt: Berlin 10'05, Newyork 6'41, Hollandia 211'50, London 24'03, Páris 39'35, Milano 22'05, Prága 7'75. Budapest 0'00, Bukarest 0'00, Varsó 0'75, Wien 1'17 $\frac{1}{2}$, osztrák bélyegzett 0'90, Zágráb 4'40.

Hajdumegye és a város pöre.

Ujabb tárgyalás. — Itélet még nincs.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Tegnap újabb tárgyalás volt ama ismeretes pörben, mely Hajdumegye és a város között keletkezett az 1919. évi gabona-beszerzésből kifolyólag, amelyben a megye közel félmilliót követel a várostól.

A tegnapi folytatódó tárgyaláson Vásáry István tanácsnokot, majd Zöld József tanácsnokot, a közlelmzési osztály vezetőjét hallgatta ki a bíró. Zöld tanácsnok kimerítően ismertette az ügy egész komplexumát.

A megye 900 wagon gabona leszállítását igérte és ezért kellett volna fizetni 400 ezer koronát. A beígért 900 wagonból mindössze 134 waggont szállítottak le. Igaz, hogy az oláhok is gyakran rekviráltak, de végeredményben a hiba ott volt, hogy a községek nem akartak szállítani.

Emiatt a város polgármestere átiratokat is intézett a községekhez, de sikertelenül, sőt még a megyén meg is haragudtak ezért. A város és megye között lefolytatott tárgyaláson Czeglédy Mihály megyei főügyész megemlítette, hogy a megyének van tényleg feleslege körülbelül 1000 wagon és nagy bajt okoz, hogy nem tudják hová elrejtteni a románok elől.

Ezt annak a bizonyítására hozza fel Zöld tanácsnok, hogy igenis volt a megyének feleslege. Egyébként állításának bizonyítására több lappeldányt, melyben a tárgyalásokról tudósítás van és több okmányt becsatol.

A pörben ozttal sem került ítéletre a sor. A bíró a tanuk meghallgatása után a tárgyalást elnapolta.

A csütörtöki vigdelután a Kálvinisták Templomegyesülete javára.

Nagy az érdeklődés. — Egy műsorszám története. — Olcsó helyárak. — Önkéntes felülfizetések.

Hétfőn délelőtt 10 órakor kezdte meg a csütörtöki vigdelutánra a jegyek árusítását a Vígsház jegypénztára s már az első pillanatban elkapkodták a jegyek egy részét. Nagyon is érthető ez a lázas érdeklődés akkor, ha tudjuk, hogy a Kálvinisták Templomegyesületéről van szó s ez a nemes cél nemcsak egy fényes, mindenkinél egyformán élvezetet nyújtó műsor összeállítását, hanem rendkívül olcsó helyárak megállapítását is lehetővé tette.

A rendezőség mindent elkövet, hogy a Kálvinisták Templomegyesületének vigdelutánja — csütörtökön délután 5 órától 7-ig — mindenkinek a legnemesebb szórakozást nyújtsa. És minden oldalról a legkészségesebb, a leglelkesebb támogatásra is talál. Maga a közönség is segítségére siet ebben s el kell mondanunk itt egy új műsorszám szinte meghatóan kedves történetét.

Az oláh megszállás alatt Kardoss Géza tudvaleg egy kabare-előadást rendezett itt Debreczenben. A műsorra fölvette Vörösmarthy Mihály gyönyörű, szívekbe markoló melodramáját: a Vén cigányt. Ezt a verset az oláh cenzura irgalmatlanul törölni akarta, sőt Kardoss Gézát letartóztatással is megfenyegette. Kardoss Géza azonban nem ijedt meg. Ment az oláh hadnagytól föl egészen a tábornokig s mint magyar színész, követelte a Vén cigányhoz való jogát. Addig verkedett ezért, amíg megengedték és ekkor az egyszer csendült föl Debreczenben az oláh megszállás alatt a Rákóczi-induló zenéje. Sokaknak könny csillogott a szemében és nem tudták elfeledni ezt a jelenetet. Azzal a kérelemmel fordultak tehát Kardoss Gézához igen számosan, hogy adja elő most a Vén cigányt, amelyért annyit kellett harcolnia. És örömmel jelenthetjük, hogy Kardoss Géza megteszi ezt a Kálvinisták Templomegyesületének vigdelutánján. Ennél érdekesebb számot elképzelni sem lehet.

Kónya Gizi, a Csokonai-színház művésznője, egy rendkívül hangulatos számmal szerepel a műsoron. Bihary Gizella, ez a kiváló cimbalomművész, a legszebb magyar nótákat fogja cimbalmon játszani. Id. Magyar Imre, ez a híres debreczeni cigányprimás, az ő szívekhez szóló hegedűjén szólaltat meg néhány gyönyörű édes-bus magyar dalt. Rácz Ada és R. Nádosy István egy pompás táncduettet mutatnak be.

Iványi Sándor, ez a nagyszerű komikus, a „Cigány a bíró előtt” című derűs jelenetet fogja eljátszani. Heltay Andor egy rendkívül mulatságos tréfát fog előadni. És az annyira népszerű Szemere Gyula Liszt második rapszodiája címen a liszt-hiányt fogja nagyon szellemesen megénekelni. Közreműködik még a Magyar Imre teljes zenekara is.

Változatos, mulatságos és gazdag műsor ez, amelyben iga-

zán osak kivételes alkalommal lehet része a közönségnek. Hiszen Debreczen legjobb művészeit hozza össze a Vígsházba, amelynek fűtését is biztosította már az agilis rendezőség. — A helyárak olyan olcsók, hogy

már többen önként felülfizettek a Kálvinisták Templomegyesülete javára. A jegyek tehát igen kapósak s célszerű azokról mielőbb gondoskodni. A jegyek előre válthatók a Vígsháznál d. e. 10-től fél 1-ig és d. u. 3-5-ig.

Dr. Bernolák Nándor képviselő a királykérdésről, a panamavádáról, szénhiányról és egyebekről.

Bernolák Nándor Debreczen város III. kerületének jelenlegi nemzetgyűlési képviselője vasárnap délután tartott beszámoló címen beszédet a Bika dísztermében. A gyűlésen megjelent Benárd Agoston népjóléti miniszter is, ki nemcsak megjelenésével, hanem felszólalásával is dokumentálta, hogy debreczeni látogatása nemcsak a gyermekvédelemnek szól, hanem annak köze van a politikához is. A minisztert a Bika dísztermében Ruffy Pál h. államtitkár és Sággy Gyula rendőrfőtanácsos kísérték el, kik szintén az emelvényen levő szónoki asztal mellett foglaltak helyet.

Az elnök megnyitván a gyűlést, átadta a szót Bernolák Nándornak, ki közel két óras beszédet mondott.

Beszéde bevezető részében utalt a pesti négy szobor leleplezésére, mi a gyűlés előtt néhány órával történt meg és fejtegette az elszakított dél, észak, kelet és nyugat szoborba öntött szomorú valóságának jelentőségét. Magyarország ott áll, hol annak idején Carthago, hol állott Lengyelország — mondta. — A jó Isten tudja, mi vár még reánk a jövőben. A politikai kérdések taglalására átterve, a sok baj eredendőt okát a gazdasági liberálisizmusban látja, mely már a háború előtt meg volt.

Nem mondja, hogy a zsidóság, hogy a zsidóság zöme a kommun szolgálatába akart volna állani, de ténynek jelenti ki, hogy vezéreiket irányította a zsidó faji uralom gondolata. Mikor lejártszódott a kommun a maga rémségeivel, akkor felébredt az új irány, a keresztény nemzeti gondolat. Rövid idő telt el azóta és mit lát most? ... Emberek lelkesednek a gazdasági szabadságért és emberek hangoztatják, hogy az új irány nem felel meg az emberiség ideáljainak. Kutatja, mi az oka ennek, van e eredménye a keresztény nemzeti irányzatnak. Azt mondja, hogy az is elég, hogy feléresztette a faji önértéket, a faji öntudatot. Könnyel leszámol azzal a váddal, hogy nincs rend. Teljes önértéssel állíthatom, mondja, hogy nálunk nyugat-európai élet folyik. Mint nagy eredményre, rámutat a földirtóreformra, melyet évtizedek alatt nem tudtak megcsinálni, most egy év alatt tető alá hozták. A jövő elképzelése, szerinte, csak azon az uton haladhat, melyen elindult az ország. A közélet és társadalom minden terén érvényesüljön a keresztény morál. A keresztény társadalomnak joga van, hogy ő szabjon irányt. A keresztény hitfelekezetek között nem szabad különbséget tenni. Elismeri ő is, hogy Debreczen református város, azzá teszi az ősi tradíció, melyet ő is tisztel és melyhez nyulni nem enged (?). De amikor ezt kidomborítja, titakozik az ellen, hogy azt a férfit, aki köztisztviselőben tölti be hivatalát, azért akarják kiturni, mert katolikus. Nem fog bekövetkezni, jelenti ki jósló tekintettel.

Aztán az alkotmányreform kérdésére tér át. Egyetért mindenki abban, hogy a magyar államot csak királyságnak tudjuk elképzelni. Egyesek élere kívánták állítani a kérdést, ki legyen az ország királya? (Nagy zugás a teremben.) Én őszintén mondom, folytatja pillanatnyi habozás után, nem tudom, hogy az ország érdeke milyen megoldást kíván. A körülöttünk levő ellenséges erők megértjük, hogy visszahozzuk a régi királyt. (Nagy zaj. Felkiáltások.)

— Eleg volt a Habsburgokból!

— Nem kell nekünk sem!

Bernolák így folytatja szavait: Hogy ki legyen a magyar király, annál a kérdésnél minden magyar embernek szava van, de sem az oláknak, sem a csehnek nincs jusa ahhoz, hogy bele szóljon Egyetlen nemzeti álláspont, várni, míg a kérdés eldöntésében a magyar nemzetnek szabad keze lesz. (Ebben aztán megnyugodtak a pillanatra felizult kedélyek és csend lett. Bernolák pedig folytatja.) Ennek az akaratnak azonban nem szabad önkényesnek lenni, mérlegelni kell, hogy az ország területi integritása milyen módon biztosítható, mi-

lyen megoldás felel meg a keresztény morálnak és milyen módon biztosítható a világ rokonszenve. Mielőtt ő végre en döntene a maga állásfoglalását illetően, lejön Debreczenbe és bejelenteti választóinak elhatározását.

A királykérdést követően a főrendiház visszaállításáról beszélt. Ő akarja a főrendiház beállítását, de a régítől eltérően, úgy, hogy az az ország szellemi és gazdasági életének legkiválóbb erőt foglalja magában.

A közigazgatási reformnál az az álláspontja, hogy elsősorban is a nőknek választójog adassék. Meggyőződése, hogy újabb közigazgatási kísérlet oly fényesen be nem vált, mint a női választói jog. A virilizmusnak azonban ellensége és ezt nagyon is revízió alá kívánja venni. A gazdasági életéről szólva, amilyen reménytelennek látszott fél év előtt a helyzet, épen olyan biztató most. Itt említi meg, hogy Debreczenben nincs, vagy legalább is nem volt szén. Nagyon sajnálom, — mondja — hogy karácsony első napján nem voltam Debreczenben, mert, ha azt látom, hogy a keresztény legszűkebb körökben sőtében van a város, hár nem vagyok forradalmi természetű, de lázadást csináltam volna és legalább egy embernek beöttem volna a fejét (Ugyan kinek?) Ami történt, azt alávalóságnak tartja. Mert szén volt, csak ott feküdt az állomáson egy külön vágányon és csak nem tolták át a gázgyárba. Részletezve elmondja, hogy mit tett a szénellátás dolgában és tanácsokat adott, hogy mit kell tenni a jövőben.

Visszatérve a nagy politikára kijelenti, hogy a gazdasági szabadságot még most proklamálni nem lehet és veszedelmes. A pénzügyi helyzet dolgában szerencsés megoldásnak tartja Hegedüs tervezetét (Rijenzés), bár azon jelentékeny korrekciókat tart szükségesnek. Kijelenti, hogy a kisembereknek a pénzlebélyezésnél elvesztett pénzét 1000 koronáig visszaadják, a tisztviselők hadikölcsöneit beváltják 5 százalékkal kamatozó járadékpapírokkal. A jogalkotások terén a polgári törvénykönyv tervezetét méltatja és a büntető kódex reformját sürgeti.

Rátért aztán arra, hogy újabb közéleti panamákról beszéljen. Neki igen szigorú felfogása van e tekintetben. Kijelenti, hogy a nemzetgyűlés első ülésén kérni fogja, hogy a szállongó híreket parlamenti vizsgáló bizottsággal vizsgáltsák meg. Ha fiáról volna szó és igazat mondanának a vádak, kiüzné ép olyan szigorral, mintha legnagyobb ellenségéről lenne szó. Nem hiszi, hogy a szállongó gyanúsításoknak alapja legyen, de meg kell vizsgálni az ügyet, levonni a konzekvenciát.

Beszélt aztán a szónok a szociális feladatokról, az új javaslatokról. Beszédét azzal a kivánsággal fejezte be, hogy bárha sikerülne a száműzött egyetemeket Debreczenbe hozni.

Benárd Agoston miniszter is felszólalt és a faji öntudat felébresztéséről beszélt, míg utána az őz Ruffy Pál megelégedett azzal, hogy minisztere helyett a gyermekvédelem szükségességét hangoztatta.

Csernus Mihályt kívánták még hívei hallani, ki ott kezdte beszédében, hogy mikor öt évvel ezelőtt Debreczenbe jött, látta a társadalom széttagozódását, hát rögtön sietett egysegét (?) teremteni. Büszkén említi fel, hogy az oláh bocsákok uralma alatt az ő füstös szobájában jöttek össze a református lelkészekkel és hogy a Katolikus Népszövetségnek 300 református tagja van. Megígéri, hogy a törvényhatósági választásokra lejön Debreczenbe korteskedni. Beszédét akaratlanul is találóan azzal fejezte be, hogy miután látja, hogy többen vannak a teremben, akik a Népszövetségben kártyni szoktak, ezek jól tudják, hogy mi az a huszonegy, hát ő azt kívánja, hogy a jövő legyen igazi 21, a felvirágzás, a szerencse huszonegye.

Ezután a Hymnuszt énekelték el és a gyűlés véget ért.

A törvényhatósági választójog reformjáról készülő törvényjavaslat alapelvel.

A nők a megyei, községi és városi életben nem kapnak szavazati jogot. — Kik lesznek a választók?

A vármegyei, községi és városi választójog reformjáról szóló törvényjavaslat már jó ideje készül a belügyminisztériumban. A nemzetgyűlés elé terjesztésére még eddig nem került sor, alapelvei azonban most nyilvánosságra jutottak.

Ferdinánd Gyula belügyminiszter nyilatkozata szerint a törvényhatósági életben választójogot kap minden olyan magyar állampolgár, aki 24-ik életévét betöltötte és legalább 10 év óta lakik a törvényhatóság területén. A virilizmus megmarad, amennyiben a törvényhatóság tagjait elsősorban a legtöbb adót fizetők közül választják. A tagokat másodsorban olyanok közül választják, akik harminc koronán felül fizetnek adót, harmadsorban pedig a választójogosultsággal felruházott, tehát olyan magyar állampolgárok közül, akik huszonnegyedik életévüket betöltötték és legalább 10 év óta laknak a törvényhatóság területén. A nők a vármegyei, községi és városi életben a tervezet szerint nem kapnak szavazati jogot.

Ez természetesen nem befejezett tény, csak törvénytervezet, amelynek elfogadása a nemzetgyűléstől függ.

Ma tárgyalja a törvényeszek a debreczeni direktórium elnök bűnügyét.

Ma délelőtt tárgyalja a debreczeni törvényeszek Vági Istvánnak, a debreczeni kommunista direktórium elnökének bűnügyét. Az ügyesség vádirata igazítás és más ismeretes kommunista bűncselekményekről szól. A tárgyalásra mintegy 50 tanu van megidézve és azt a törvényeszek II. számú termében tartják. A tárgyalást vezet elnök Nagy Kálmán táblabíró.

Indexet kapnak a középiskolai tanulók.

A napokban kapták meg a tankerületi főigazgatók az új középiskolai rendtartást a kultuszminisztériumból. E rendtartás rendkívül fontos intézkedése, hogy a negyedik középiskolai osztályt sikeresen elvégző tanulók csak akkor léphetnek magasabb osztályba, ha arra őket a tanári testület alkalmasnak tartja. — Azok, akiket a tanári kar felsőbb osztályba nem tart alkalmasnak, főigazgatói engedéllyel kivételesen ugyan beiratkozhatnak az ötödikbe, mint magántanulók és vizsgát is tehetnek, de feljebb csak akkor mehetnek, ha a vizsgát legalább jó eredménnyel tették le. Másik érdekes intézkedése az új rendtartásnak, hogy a középiskolai tanulók ezentul nem kapnak külön értesítőt és bizonyítványt, hanem minden első osztályos tanuló indexet kap, abba írják be a tanárok nyolc esztendőn keresztül a félévi és évvégi osztályzatokat.

HIREK

Egyetemi küldöttség megy a kormányzóhoz. A kolozsvári és a pozsonyi egyetemek Debreczenbe való meghívása és idehelyezése érdekében a hó 20-án küldöttség megy Budapestre, ahol tisztelegni fog a kormányzónál és támogatását kéri. Debreczen város tanácsát a küldöttségben Csűrös Ferencz dr. tanácsnok képviseli.

A tanács üdvözl Kerpely Kálmánt. A városi tanács hétfőn tartott ülésén kimondta, hogy Kerpely Kálmánt, aki Debreczen város társadalmának régi, kedvelt és köztiszteletben álló tagja, egyetemi tanárrá történt kinevezése alkalmából üdvözl.

Felfagyott. Az öreg földművesek a januári meleg tavaszi napokon folyton mondogatták, hogy teli vásárra felfagy. Ők jól ismerik Debreczenben az időjárás. Jól látuk be is vált. Vasárnap reggelre a délnyugati szél északira változott és jól felfagyott. Az idő tartotta magát, délre enyhült, olvadozott, de naplementére újra fagyott. Most a szél megállt, kellemes teli idő van. Kellett ez a kis fagy a vetésre, legalább a vajú nem szedi ki a buzát, de az utakra is, mert a sok eső már teljesen járhatatlanná tette, most megfagyott és a közlekedés megindult.

A debreczeni gazdák és a fogatrekvirálás. A városi tanács még annak idején, mivel nem tudott fogatot kapni a fa befuvározására, a földművelésügyi miniszter megadta a fogatrekvirálási jogot, amiről a tanács azonnal a felhívással értesítette az erdőhivatalt, hogy ha szüksége merül fel a fogatrekvirálásnak, tegyen előterjesztést. A Debreczeni Gazdasági Egyesület ez ellen kifogással élt, mert ez a fogattartó gazdák nagy károsodásával járna. A tanács most értesíti a Gazdasági Egyesületet, hogy csupán közbeeső s nem érdemleges intézkedést tett, ez ellen tehát jogorvoslatnak helye nincsen. Egyébként is nem arról van szó, hogy az erdőségektől távol fekvő tanyával bíró gazdák fogatait rekvirálják, hanem csak a Haláp, Bank, Nagycsere körül fekvő tanyabirtokosok fogatairól. De még ezekre vonatkozóan sem történt rekvirálási intézkedés. A tanács különben teljes mértékben méltányolja a gazdák aggodalmait s okaikra figyelemmel van.

Fanyomor. A téli nyomornak megindító példáját tárgyalta hétfői ülésén a városi tanács. Egy öreg, szegény özvegy asszony kerte, hogy a férje sirján lévő ákácát kivághassa, mert nem tud fűteni a nagy szegénységében nem tud fát szerezni. A fát ő maga ültette valamikor. A fát megbecsülték s az a javaslat került a tanács elé, hogy 200 korona becsárért engedje át a fát. Kiderült azonban, hogy a szerencsétlen öreg asszony 10 korona havi kegydíjat kap a várostól s így másfél évi kegydíjat kellene befizetnie a valamikor maga ültette fáért. A tanács ezért ingyen engedte meg a faszívását, hogy az öreg asszony a férje sirján ültetett és nőtt fából hadd melegedjenek.

Kommunista és zsidóüldözés.

Írta: **Dr. Magoss György.**

(Folytatás.)

Bűnbakokat keresünk lázasan, akiket felelősekké tehesünk mai szomorú helyzetünkért s ezeket ott fogjuk, ahol legközelebb találjuk ahelyett, hogy az okozatok és okok láncolatát visszafelé követve, a valódi, az igazi szülő okokat megállapítsunk. Ettől tartózkodunk, mert félünk, hogy magunkat is érhetne felelősség ezért az eredményért. Fogjuk tehát a dolgot a kényelmesebb, de annál veszélyesebb végén. S amint a munkás osztály annak idején, amikor a hatalom birtokába jutott, egyedül a polgári elemet tette felelőssé azért, hogy vélt, vagy valódi igazai addig nem érvényesülhettek s bosszúját azon töltötte ki, most, amikor a burzsoa kerekedett felül s jutott hozzá ismét a szerintem őt politikai célszerűség szempontjából, de eddigi alkotmányunk alapján is megillető közhatalom kezeléséhez, sietve igyekszik a kölesönt visszaadni. A bosszu, a harag azonban soha sem volt jó tanácsadó. Így itt sem az. Tul. lövünk a célon s a fürdővízzel a gyermeket is kiöntjük akkor, amikor nem csak azokat részeltetjük megérdemelt büntetésben, akik a proletár diktatura megteremtése és fenntartása körül tevékenyen közreműködtek s a rendszer erőszakosságában részt vettek, hanem lázasan kutatjuk és üldözzük mindazokat, akik irásban, vagy szóval, nyilvánosan, vagy akár csak magánkörben is kifejezést adtak annak a véleményük-, vagy éppen meggyőződésüknek, hogy a kommunista társadalomgazdasági és állami berendezkedés felel meg az emberiség egyetemes érdekének, hogy ez lehet biztos alapja az emberiség boldogságának.

Sőt itt sem állunk meg s nem elégszünk meg azzal, hogy ezzel az eljárásunkkal nem csak fenntartjuk, sőt tovább fejlesztjük a polgári és munkás elem közt már a forradalom előtt is meg volt antagonizmust, hanem abból a

körülményből, hogy a proletár diktatura kezelésében a lélekszám-arányt jóval meghaladó számban vettek részt zsidó vallású egyének, — a magyar állam kötelekébe tartozó valamennyi zsidó ellen irányuló antiszemita kérdést csinálunk. S így aztán elérjük azt, hogy a magyar nemzeti államot újra építő munkához nem csak hogy nem hozzuk össze és használjuk fel a különben e célra rendelkezésre álló összes szellemi és anyagi erőket, sőt ennek egy tekintélyes részét legalább is közönbössé tesszük a nagy céllal szemben, ha ugyan nem tesszük annak ellenségévé.

Hát ez semmiképpen sincsen így jól. Ezen az irányon, ha az már idejekorán nem történt meg, — aminek már eddig is kiszámíthatatlan erkölcsi és anyagi kárát szenvedtük — minél hamarabb változtatnunk kell, meg kell találnunk az arany középutat s arra kell rálépnünk s azon kell haladnunk.

Ez az út pedig az, amely odavezet, hogy mindenkit, aki bünt követt el, társadalmi állás, foglalkozás, faj- és valláskülömbőség nélkül érjen utól a megérdemelt büntetés, de ne érjen joghátrány senkit, aki különben egyénileg nem bűnös, azért, mert egy bizonyos társadalmi osztályhoz, vallásfelekezethez, vagy — ha úgy tetszik — fajhoz tartozik. Különösen pedig féltő gondossággal örködjünk az emberiség megbecsülhetetlen értékét tevő lelkiismereti szabadság felett, értvén itt az alatt a vélemény és meggyőződés alkotásának és nyilvánulásának egyéni szabadságát. Oh, be sok könnyű hullott és vér folyt annak a küzdelemnek után, melyet az ember történelmének során ennek a haladását, fejlődését biztosító kincsnek megszerzéséért folytatott! Sebből, a könny- és véraláztatból mi magyarok ugyancsak bőven kivettük a magunk részét.

(Folytatjuk.)

Baross-estély. Szombaton este az Arany Bikában fényes erkölcsi és anyagi sikerrel zárult estélyt rendezett a Baross-szövetség. A város legelőkelőbb közön-sége, a régi debreczeni patricius kereskedő családok zsufolásig megtöltötték az ünnepi díszbe öltözött termeket. Ott voltak dr. Bénérd Ágoston népjóléti és munkaügyi miniszter, Ruffy államtitkár, Szántner miniszteri tanácsos, Csóka Sámuel h. polgármester, Rostás István városi főkapitány, Sághy főtanácsos, Fráter Erzsébet és más notabilitások. — Az estélyt Németh Aladár ötletes prologusa vezette be és ez a szellemes előadás a hallgatóságot felvillanyozta. Galánffy György gyönyörű gondonka játéka messze kiemelkedik a műkedvelő művészetből. Technikája, érzéssel teli játéka, kifejező művészete akár önálló hangverseny előadására is predesztinálja. Különösen mély hatást keltettek Galánffy Lajos opusai, amelyeket a fiatal, de bámulatosan tehetséges és intenciózus zeneszerző pompásan kísért. — Dr. Dávid Géza Ábrányi egyik irrederenta költeményét szavalta el s mély, maradandó hatást keltett. — Az est clouja volt az az elragadó tánc-hármas, amelyet három magyar ruhás urleány, Kaszanyitzky Olga, Kontsek Irén és Tóth Andrea megkapó bájjal lejtett. A gyönyörű magyar tánc olyan tapsvihart aratott, hogy teljesen meg kellett ismételnők. A kitűnő rendezés főleg Rauchsauer Ödön, Kontsek László, Boczán Béla, Küller Ede, Bálint Lajos és Kovács Béla főrendezők érdeme.

Szenzációsnak ígérkezik az idei álarcos bálok legjobbjika, amit vasárnap este a nyomdász ifjak rendeznek az „Arany Bika” dísztermében. Mindenki, aki jól akar mulatni, feltétlenül megjelenik.

A miniszter és a civis. Bénérd Ágoston népjóléti minisztert nagyon féltették Debreczenben. Igazán nem tudni, miért. Az Angol királynő szálloda előtt, ahol szállva volt, az utcán két szuronyos rendőr hatvan lépés hosszan fel-alá sétált. Megakarta a két öreg tartani a tempót. — Hiába. Régen tanulták, meg az inak is rogyadoznak. Nem ment. A bezárt kapu alatt szintén őrség volt és itt is egy magasabb rangfokozatu rendőr. Senki sem tudja ez erős őrszolgálatot megmagyarázni.

Országos vásár van Debreczenben. Eppen a kirakodó vásár vasárnapja. A szálloda közelében edényesek, pintérek, kovácsok, teknővájó cigányok, seprű-kötők árulnak. Két civis csak nézi-nézi ezt a nagy őrszolgálatot.

— Valami nagy „tettü” embert őrizhetnek itt sógor! — szólal meg az egyik.

— Nem tudom, komám, — szól a másik. És éppen a hidegtől táncra kerekedő fiakeres kocsis-tól igyekeznek megtudni az okát:

— Kit őriznek itt, ecsém?

— A nép minisztere van itt, urambátyám.

— He! ecsém! még ez se sok jót tehetett a néppel, hogy így fíltik tülle! — sóhajt fel a magyar és a kas-árulok felé megy. Férfi öltönyöket és női palatokat mérték után készít Sztepanov, Hatvan-u. 11. sz. Egy tanuló fizetéssel felvétetik.

ÁLARCZOS BÁL A BIKÁ DISZTERMÉBEN.

1921. évi január hó
23-án, d. u. 4 órai
kezdettel rendezik a debreczeni könyvnyomdászok

Belépő-díj 26 korona
a vigalmi adóval együtt.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt
leghelyesebben vesztek
Simon György
Debreczen, Kossuth-utca 11.

ROMÁN

és vegyes lebélyegzésű
PÉNZT
legdrágábban vesz
SIMON bankiroda.
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 11.

Dr. Berencsy Zoltán nőorvos rendelését Egyháztér 10-ik szám alól **Ferencz József-ut** (Piac-utca) 31. szám, I. emelet (Városházával szemben) alá helyezte át.

Közalkalmazottak Beszerzési Csoportja közleménye: Beszerzési csoportunk felszámolás alatt lévén, felhívjuk mindazokat, akiknek a csoporttal szemben bármilyen követelésük van, hogy írásbeli bizonyítékaik csatolásával a beszerzési csoport irodájában (pénzügyi palota földszint 12. szám) írásban jelentsék be. Testületek a követeléseket kimutatásba is foglalhatják. Ezen határidő lejártá után a felszámolásnál csak a bejelentett, valamint a csoport vezetősége által kimutatott tartozások megtérítése iránt fog intézkedés történni.

Az eddigi cukorjegyek érvényüket veszítették, ezek helyett f. hó 17. napjától kezdődőleg új jegyek adatkak ki az illetékes lisztirodáknak. Felhívjuk mindazon te-tületek, intézmények, vállalatok, stb. — kivéve a MÁV alkalmazottak és a Tisztviselők Beszerzési Csoportja — kik lisztkönyvecskéiket alkalmazottaik részére együttesen te-tületesen vették ki, hogy azon alkalmazottjaik névjegyzékét, kiknek cukorjegyet igényelnek betűrendben sorrendben összeállítva, a Csapó-utca 15. szám alatti lisztirodába mielőbb adják be, hogy azok részére a cukorjegyek együttesen legyenek kiadhatók. A MÁV alkalmazottak és a Tisztviselők Beszerzési Csoportjának tagjai részére cukorjegy nem adatik ki. Közélemezési ügyosztály.

A m. kir. posta központi hirdető hivatala 1921. január 1-én megvált. Elvállalja plakátok, hirdetések és reklámtáblák k az ország 6-szes postahivatalában való kifüggesztését, valamint prospektusoknak, árjegyzékeknek szétosztását. A hirdetési műveletekért beszedett díjak a posta jöletti intézmények létesítésére fordítottak. Részletes felvilágosítással szolgál „A m. kir. posta központi hirdető hivatala Budapest” és az ország valamennyi postahivatala.

Fuvardíj-pótlékot kérnek az erdei fafuvarosok. Az erdőhivatal bejelentette, hogy a halápi erdőben levő kitermelt fa fuvarozat a fuvarosok csak úgy vállalják, ha a fuvardíjon felül minden kocsi után egy kiló tengerit kapnak. A városi tanács erre vonatkozóan engedélyt adott az erdőhivatalnak, hogy a szükséges negyven métermássa tengerit szerezzé be.

Sik: Elméleti és gyakorlati énekiskola öt füzetben és az ennek kiegészítésére szolgáló **Sik: Műdalok** ugyancsak öt füzetben kaphatók a „Méliusz” könyv- és zeneműkereskedésben.

Levágta a kerék a fülét. Szombaton este az Erzsébet-utcan Szilágyi Lajos Kerekes-telep 29. szám alatti fuvarost eszméletlen állapotban, véres fővel az uttesten találták. Megállapítást nyert, hogy Szilágyi lebukott hajítás közben szekereiről a lovak közé és a lovak a szekeret keresztül vontatták rajta. — Az egyik kerék levágta egyik fülét. A szerencsétlenül járt embert a közpórházban ápolják.

Téli, női és leányka kabátokat, ruhákat, blúzokat, melyen leszállított árakban árusítja **Frank Sándor cég,** Piac-u. 42.

Szabómunkások és munkások január 23-án délután 4 órától álarcos bált tartanak a Munkás-Otthonban. Az álarcosok között díjak lesznek kiosztva. Belépő díj 20 korona vigalmi adóval együtt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Debreczen a száműzött egyetemekért

A debreczeni egyetem tanácsa, mint ismeretes, testvéri együttműködésre meghívta a száműzött kolozsvári és pozsonyi egyetemeket. Minthogy a meghívásra a kolozsvári egyetem részéről máris kedvező visszhang érkezett, ezügyben dr. Pokoly József egyetem rectora január 14-ére értekezletet hívott össze. Az értekezleten megjelentek: Dr. Baltazár Dezső püspök, gróf Dégenfeld József egyházkörei főkondnok, Pákozdy Sándor alispán, Puskás Kálmán műszaki tanácsos, Nagy József miniszteri tanácsos ny. pénzügyigazgató, dr. Erdős József kollégiumi igazgató, Sass Béla egyetemi tanár, Illyefalvy V. Géza egyetemi tanár, Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár, dr. Tóth Lajos egyetemi tanár, dr. Tankó Béla egyetemi tanár, dr. Papp Károly egyetemi tanár, dr. R. Kiss István egyetemi tanár, Jóna István a Gazdasági Egyesület elnöke, Gass Gyula gazdasági akadémiai igazgató, Rácz Mihály gazd. akad. tanár, Karai Sándor ref. főgimnáziumi igazgató, Hogyor József róm. kath. főgimn. igazgató, Csűrös Ferencz kultúratanácsnok, dr. Szabó József egyházi főjegyző.

Az értekezlet elfogadta a dr. Tóth Lajos egyetemi tanár által előterjesztett memorandumot és elhatározta, hogy azt küldöttséggel nyújtja át a főméltóságú kormányzó urnak, a miniszterelnök urnak, a vallás- és közoktatásügyi és a pénzügyminiszter urnaknak. A küldöttség elnöke gróf Dégenfeld József. Tagjai: az értekezleten megjelentek és az egyetemi ifjuság küldöttei. Főkéri az értekezlet a küldöttség tagjai a kolozsvári és a pozsonyi egyetem tanárait és a tiszántuli nemzetgyűlési képviselőket. A küldöttség f. hó 19-én lesz a fővárosban.

Az értekezleten a legnagyobb lelkesedés és áldozatkészség nyilvánult meg az egyetem ügye iránt. A hangulat azt mutatta, hogy a város, a vármegye, az egyházak s más illetékes tényezők további áldozatokra készek az egyetemek meghívása ügyében.

A Városi Zeneiskola magasabb osztályú növendékei és néhány vendégszereplő az „Arany Bika”-szállóba t. m. b. 1921. jan. 23-án, vasárnap este 6 órai kezdettel nagyszabású hangversenyt rendez, melyre a mélyen tisztelt pártoló közönséget tiszt. lettel meghívja. Az estélyt kiváló műsor tölti be. Az estély kiváló pontjai: Radó Ius fútváriai, Frlér Magduska zongorajátékaik lesznek, ki a városi zeneiskola egyik legtehetségesebb növendéke. Ugyintén Lengyel Rózsi, ki szintén zeneiskolai növendék, fog gyönyörű hegedűjátékával élvezetet nyújtani, zongorán kíséri Radó Sándor. Felütő lesz a kis Balassa Erzsikének, ennek a sokat ígérő tehetségnek a hegedűjátéka is, de mind a többiek is: Pók Jucika, Grosz Olga, Barna Izabella és Sipos Zolika arra törekednek, hogy a közönségnek kellemes szórakozást és műveltet nyújtsanak. Beleptíj a vigalmi adóval együtt 16 korona. Jegyek vált-hatók szerdán, csütörtökön, pénteken egész nap és szombaton reggeltől d. u. 5 óráig Springer József könyvkereskedésében (Piac-u. 38. sz.) és az Alföldi könyv- és papírkereskedésben (Tisza-palota, Piac-u. 18.) műsorokkal együtt.

A Debreczeni m. kir. gazdasági akadémián az előadások január 19-én megkezdődnek. Igazgatóság.

Irodák írósz. és papírúru szükségleteit legelőnyösebben szállítja Antalffy könyvkereskedés, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

Életuntak. Gál Erzsébet 18 éves leány Burgundia 8. szám alatt öngyilkossági szándékból sósavat ivott. — Nagy Etel eseléd szolgálatadójának Bathányi-utcai lakásán marólguggal megmérgezte magát. Mindkettőt a közpórházban ápolják.

Táncmulatságokra confetti kapható Antalffy könyvkereskedésében, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

Frank Sándor cégnél Piac-u. 42. ruhaszövetek, melyek különféle minőségben, továbbá női kész feherneműek, valamint menyasszonyi kelengyek a legjobb kivitelben.

Az Egyetértés szerkesztőségének és kladóhivatalának telefonszáma 4.

KALAPOK,
gyönyörű nyakkendők
HERMANN
Nándor és Társaság,
Piac-utca 10., Bikával szemben.

január 23-án Budapesten tartandó Gazda-napra a választmány egy tekintélyes bizottságot küldött ki. Gazdasági eselédek jutalmazására 2 bejelentés történt, átteszik a fős páncához. A másodtitkári állásra a pályázati hirdetményt febr. 1-ig meghosszabbítják. Támogatják Fajermegye átiratát, hogy a magán daralók vámot ne fizessenek. Végül a tagok revideálására egy négyes bizottságot küldenek.

Egy milliárdot jövedelmezett a borexport. Három hó óta egy milliárd korona jövedelmet hozott a borexport a termelőknek. A bor átlagára a termelőknel 20—30 korona. A tokaji bor literjét 70 koronán alul nem adják. A bor legnagyobb részét Csehországon át Lengyelországba vitték. A szüret óta egy negyedmillió hektoliter bort exportáltak.

Korpa a kis gazdaságoknak. A korpa központ 150 máza korpát utalt ki a kisgazdaságoknak. A Gazdasági Egyesületet bizta meg a korpa kiosztásával. — Az Egyesület zsákonként fogja kiosztani 50 kilogrammonként 110 koronás árban.

DOLLÁRT

és mindenféle idegen pénzt
:: legdrágábban vásárol ::
RANKAI bankirodája
Debreczen, Kenyérpiac. (Dégenfeld-tér 6. szám.) Telefon 219.

Az oroszok már harcolnak Besszarábiában.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, január 17. Egy Budapestben keresztül utazó entent diplomata nyilatkozott a bolsevik veszedelméről. Szerinte az orosz csapatok már két hete operálnak Besszarábiában, azonban a román hivatalos körök szigorúan titkolnak minden hírt. A román kórházvonatok éjjel szállítják a sebesülteket. Így Temesvárra is, ahol jól felszerelt kórházak vannak, eddig több száz oláh sebesültet hoztak. Romániában nagy a megdöbbenés és a kormány lázasan folytatja a behívásokat és a csapatösszevonásokat. Állítólag a kormány diplomácia tárgyalásokat kezdett a szovjettel.

Elítelt Britanniások.

Budapest, január 17. Ma tárgyalta a törvényszék a Britanniások másik csoportjának büntnyét. A rögtönítélő bíróság **Tomucsa** Lászlót és **Czerna** Istvánt bönösnek mondta ki rablás büntetében s ezért Tomuczát 15 évi, Czernát 10 évi fegyházra ítélte.

Felemelték a külföldi táviratok díját.

Budapest, január 17. Január 15-től kezdve az Ausztriába, Németországba, Csehországba, Jugoszláviába szóló táviratok szódija három korona, a minimális díj harminc korona.

Bélyegző-gyár

és vésőintézet,
PAULO I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 13—65. sz.

SHINHAZ

Kardoss Géza a Foltényiék síremlékéért.

Az Egyetértés szerkesztősége tudvalevőleg mozgalmat indított azért, hogy egy régi, érdemes debreczeni színészpár elárult, megtépett, ledől síremlékét rendbe hozathassuk. Az Egyetértés felelős szerkesztője a maga szerény tehetségével igyekezett megvetni ennek a kegyeletes mozgalomnak az anyagi alapját, amelyre a közönség köréből már érkeztek adományok. Most Kardoss Gézától, a Csokonai-színház igazgatójától, az alábbi meleg hangú levelet kaptuk:

Kedves Főszerkesztő Uram!

A debreczeni színészet híres színészeinek a sirja gondozatlan: az emléket szétzúzta a mostoha idő! Lapodból értesültem erről. Kötelességemnek tartom, hogy mint a Csonka-Magyarország végvárosában játszó színház igazgatója, segítségemre legyek a mi népünk síremlékének helyreállításában. Maradandónak kell lenni az emlékeknek, nem engedhetjük, hogy sárba dőljen: hirdesse a szív, a művészet, a magyar színészet becsületét. E célra küldöm a mellékelt ezer koronát és segítségre vagyok e nemes munkában.

Szívélyesen üdvözöl
igaz híved:

Kardoss Géza,
a Csokonai-színház igazgatója.

Kardoss Géza ezzel az önkéntes áldozatkészségével gyönyörű tanúságot adja annak, hogy megbecsüli a mult küzdő, derék színészeit, a magyar kultúra e lelkes harcosait. Az Egyetértés meleg szívvvel fogadja ezt, amikor nemcsak szóval, de tettel is igyekszik szolgálni a magyar színészet nagy ügyét. Bizunk abban, hogy rövidesen helyreállíthatjuk a Foltényi-pár ledől obeliszkjét, hogy hirdesse az is — mint Kardoss Géza megdöbbant nemes szíve mondja — a művészet, a magyar színészet becsületét!

Bénárd miniszter elismerése Kardoss színigazgatónak. Az Egyetértés annak idején a legmelegebben méltatta a Czigányszerelm előadását amely Kardoss Géza lelkes és tehetséges szintársulatának egyik legszebb művészi teljesítménye. Szombaton este is ezt a darabot tűzték ki a műsorra, amikor a Csokonai-színházban megjelent dr. Bénárd Ágoston népjóléti miniszter is nagy társasággal. A második felvonás után Bénárd miniszter meghívta páholyába Kardoss Géza igazgatót, aki előtt a következő kijelentést tette:

— *Kedves Igazgató Ur!* Végtelen boldog vagyok, hogy ezt az előadást itt megnézhettem. Ilyen együttést, ilyen kiállítást, ilyen előadást igazán ritka s a legnagyobb élvezet látni. De legjobban boldog lehet Debreczen, amelynek ilyen agilis igazgatója van. Kérom fogadja legőszintébb gratulációmát s adja át szíves üdvözlőmetet a derék szereplőknek, élükön kitűnő primadonnájával: Buday Ilonkával. A meleg

Rémes szerencsétlenség a szombat esti itéletidőben.

Levágta a vonat egy asszony fejét és lábát.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Szombaton este rémes szélvihar tombolt a városban és csak úgy szakadt az eső. Ebben az itéletidőben ment Miklós-utca végén, ott, hol a vasuti sínek vezetnek el, Kesserű Vince fodrász. A síneknél megbotlott valami puha tárgyban. Lehajolt és ekkor borzalmas felfedést tett. Egy levágott női fej feküdt lábai előtt, pár lépéssel arrébb, a síneken belül egy törzs és a síneken túl két láb. Azonnal értesítette a rendőrséget, honnan Elek rendőrtisztviselő ment ki a helyszínre és megállapította, hogy vasuti elgázolás történt. A holttest 40—50 év körüli asszony hullája volt. A szerencsétlen bizonyára keresztül akart haladni a síneken, nem vette észre a síneken közelgő tehervonatot, a pokoli időben, a koromsötétségben a mozdonyvezető sem látta a sínek között botorkáló asszonyt és

így történt meg a szerencsétlenség. Az asszony keresztben rogyott, a mozdony által elütve a sínekre és a kerekek fejét és lábát lemetszették.

Az emberi roncsokat beszállították a kórházba, hol Angyal József vasutas megdöbbenve ismerte fel az áldozatban édes anyját, Angyal Józsefnét, ki a Tégláskertben, Létai-utca 8. szám alatt lakott. A szerencsétlen asszony két lisztes zsákkal indult el hazulról még délután, de nem kapott lisztet és az esti órákban akart visszatérni Tégláskerti lakására. Süket volt és így nem hallotta a vonat közeledését, mikor a síneken keresztül ment. A két zsákot meg is találták a sínek között. A szerencsétlenség ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

szavakhoz csatlakozott a miniszter egész társasága s egyformán dicsérték Bodán Margitot, Szalma Sándort, Torma Zsigát, Szigeti Jenőt és a többieket.

Beethoven előadás: Fűrey F. Gusztáv január hó 24-én tartja ötödik előadását. Ez alkalommal bemutatásra kerül Beethoven Höchtl Margittal, a nagy zongoraművészével és az előadás legnagyobb érdekessége, hogy azon Fűreydén kívül dr. Tankó Béla egyetemi tanár is fog beszélni Beethovenról és így ez ünnepi estén (Beethoven születésének 150-ik évfordulójára) városunk két legkiválóbb szónokát lesz alkalma hallani közönségünknek. Ez előadásra semmiféle előjegyzés nincs. Jegyek mártól szombati a „Méliusz” könyvkereskedésben, amelyeket Höchtl Margit játszik ugyanabban a kiadásban, valamint egyéb Beethovenre vonatkozó könyvek is kaphatók.

Maciste, az óriás atléta főszereplésével egy kitűnő 5 felvonásos bűnügyi drámát mutat be az Uránia: Maciste mint médium.

Francia film: Susetta, egy baba-asszony története, a főszerepben Soave Galone, a Comedie Française tagja, az Apollóban.

A Debreczeni Vonósnégyes Társaság február 5-iki, harmadik bérleti hangversenyére, amely Fűrey Sándor hegedűművész szóló-estéje lesz, dr. Hahn Aladár zongoraművész közreműködésével, bérlet és napi jegyek már kiválthatók Gárdos könyvkereskedésében. — Múson szerepel Beethoven világhírű Kreutzer szonátája is.

18-án és 19-én, kedden és szerdán bérletszünetben „Csárdáskirálynő” megy.

A legórlásibb sikerű, nagyszabású női szépségverseny most folyik le a Debreczeni Hét Színházi Újság népszerű, nagy elterjedtségű hasábjain. A tündérszépességű díj, a nagy antik-gyűrű közfelfűtést kelt a Löfkovits ékszerész cég kirakatában. Egész Debreczen lázas érdeklődéssel figyeli, ki lesz a legszebb nő Debreczenben?

Színházi esték. Vasárnap este a Csokonai színházban Szigeti pompás népszínművét: a Cigányt adta elő Kardoss Géza derék társulata. A címzettekben László Gyula mutatott be kitűnő kiforrott, művészi alakítást. Meleg elismerésben is részesült, sokszor és lelkesen hívták a lámpák elé Kónya G.

megkapó drámái erővel játszotta Rózsit. Ő is sok-sok tapost kapott. Szalma Sándor, R. Nádossy István, Egyed Lenke, Heltay Andor egyaránt a legjobb tehetségükkel szolgálták a hangulatos színházi estét. — A Vigaszínházban szombaton és vasárnap az Egyetértés színjátszó társaság vendégzerepelt. A vagongyári munkások nemes kulturális törekvése igazán minden méltánylást megérdemelt. Közülük a szép hangú Osváth Gyula gyönyörű hazafias dalokat énekel. Nagyon tetszett a Tanner Vilike éneke, a Horváth Jenő magán-száma, a Szvitlik Ferenc jóízű tréfái. Egy páros jelenetben Nagy Bóka és Szvitlik Ferenc érték el zajos hatást, a Vigaszínház tagjai töltötték ki a műsor többi részét. A nézőtér — sajnos — nem telet meg. Kevesen voltak ott, különösen azok közül, akik olyan fennent szóltak vallani magukat a munkásság barátjainak.

Gyárfás Dezső meghalt. Budapestről jelentik, hogy Gyárfás Dezső, a közkedvelt komikus tegnap éjjel meghalt.

Kőváry és Altmann szüesök Piac-u. 42. sz.,

ahol mindenféle egy nő, mint férfi szerepe munkák elkészítését, a legújabb divi szerint pontosan készítik.

Vadőröket veszünk, kikészítünk és festünk.

Hadzics Emil a hadbírótság előtt

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, január 17. A budapesti hadosztály hírság tegnap kezdte meg Hadzics Emil százados, Linder Béla volt parancsör-tisztje felségárulási bűnperének tárgyalását.

„Hadiérmemet a koporsóba tegyék.”

Egy cipésmester öngyilkossága.

A Pereces-utca 14. szám alatt tegnap öngyilkosság történt. Szűcs Lajos 67 éves cipésmester a

szoba gúndájára felakasztotta magát és mire tetőt észrevették, halott volt. Szűcs Lajos teljesen egyedül lakott, hogy mi vitte esét elhatározására, azt csak sejteni lehet az alábbi levélből, melyet az asztalán hagyott.

„Hat heti szenvedés és nyomor vitt a halálba és a szűgyen, a rágalom. A lakbér ki van fizetve. Arra kérem a rendőrséget, hogy a kis házbéli butorból temettesen el. A hadiérmet a koporsóba tegyék, ezt nagyon kérem.”

Az öreg embernek volt egy érme, melyet még a boszniai okkupációban kapott. Ehez ragaszkodott annyira, hogy még a koporsóba is maga mellé kívánta. Egyébként levelének hátlapján teljes leltárt vett fel a lakásban levő butorzatokról és gondoskodott, hogy mi kinek jusson.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. SZATAI FERENC.

KIADJA:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántali ref. egyházkerület könyvnyomda-vállalata.

Hirdetmény.

Nyírábrány (Szabolcs megye) község jegyzőségénél 3 havi időtartamra havi 1500 korona fizetés mellett a jegyzői teendőket teljesen jártas egyén felvételük. (Teljes ellátás havi 700 koronáért biztosítva.) Beválasztás esetén az illető jövőjét megalapozhatja.

Ugyanitt egy írógépezésben jártas jegyzői írnok is felvétetik, kinek teljes ellátásáról jegyző gondoskodik s fizetését alkalmazhatóságához képest megállapítja.

Személyes jelentkezés kívánatos.

Most volna egy eladó kis szőlőtelep!

a város alatt, nagyon közel. Egyike a leg gondozottabb termő szőlőknek, fele rizling, fele ezerjó. Egy katasztrális hold kiterjedésű, teljesen fölkaróva, lugasokkal ellátva. Minta telep! Van vele konyhakert is, továbbá egy szoba, konyha, pince, téglából építve, cseréppel fedve és mellék helyiségek. Stukaturus, padlózott szoba.

Rögtön átvehető!

Bővebb felvilágosítás nyerhető az ezen szőlőtelep felett rendelkező Nagy Lajos Irodában, Vere-s-u. 9. szám.

GAZDÁLKODÓK

részére békebeli finom fekete télikabát- és öltönytisztekből alkalmi ruhákat méret után 24 óra alatt készítek.

LEBOVITS SÁNDOR kész magyar és német ruha raktára. CSAPO-UTCA 9. SZ.

Árverési hirdetmény.

Folyó hó 18-án délelőtt 9 órakor az epreskerti faraktárban 2 waggon forgács árverés útján eladásra kerül.

Debreczen, 1921. január 14.

Városi számvevőség.

Közbeszéd tárgyat képezi

Ugyanott **GRITSON** régiségkereskedő.

hogy arany, ezüst, briliáns, régi ezüst, arany pénzek és hamis fogakért a legmagasabb napi árt fizet
BENEDIKT JENŐ
aranyműves Verbecei-utca 2. (parkamara.) — Ekzerék, órák nagy választékban. —

Eladó házak! Igen jó vételek!
Tessenek őket föltétlenül megtekinteni!

Ezen házak felett is a **NAGY LAJOS** Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg azok vétele. Iroda: Veres-u. 9. sz. Hivatalos órák egész nap — állandóan!

Darabos-utca 57. számú ház!!

A Honvéd-utca sarkához negyedik ház!

Négy ablaka van az utcára, egészséges, magas, száraz, alapincézett lakások, egy rendbeli utcai 3 szobás lakás, előszoba, mellékhelyiségek, egy rendbeli udvari 2 szobás lakás, mellékhelyiségekkel, négy rendbeli 1-1 szobás mellékhelyiségekkel és egy udvarra nyíló külön szoba. A szobákban cserép, öntött vas-kályhák. Csatorna bevezetve.

Beköltözhetésre át fogunk adni 2 szobát, egy előszobát, egy konyhát és fűtőcsőket.

Ennek az ára 400 ezer kor.

Sarokház a városban nagy telekkel!

Három utca sarka! Van rajta korcsma vendégszobával és a tulajdonos 3 szobás lakásával. Lakó ninos! Átvehető és beköltözhető az egész! Évek óta már e helyen korcsma, koriátlán italmérési engedély! Aki magán-, családi háznak akarja, annak lesz benne 5 szobás lakása mellékhelyiségekkel! Gazdálkodóknak is nagyon alkalmas lenne! —

Van pedig ez a ház a Csapó-utcai részben

Kut-utca 82. sz. alatt.

Négy házszáma van e háznak és pedig Kut-utca 82., Nagy Sándor József-utca 1-3. és Nyil-utca 81. sz. Az épület a Kut-utcai fronton van. Téglá épület, cseréppel fedve, stukkaturós, padlós, egészséges, száraz szobák, hatalmas borospince, vízvezeték, csatorna és villanyvilágítás.

Ára 400 ezer korona.

Ezt a házat ma minden elfogadható árért megkaphatják. Nézzék meg, érdemes a megtekintésre!

Hatalmas modern épület, üzletekkel és rögtön beköltözhető lakással!

Adómentes, teljesen új, masszív, téglapépület, elsőrendű fedélszerkezettel, cseréptetővel.

Két utca sarka!

Három üzleti vasredőny a fronton. Van egy fűszerüzlet kirakattal és egy másik üzlethelyiség is! Mind-egyik jüzlethez van egy szoba, konyha, előszoba, illetve speizből álló, közvetlen az üzlet mellett levő lakás. Az üzleteken és az üzletekhez tartozó lakásokon kívül van még egy szoba, konyha és előszobából álló lakás. Van külön mosóház, fűtőcső, sertésöl, jövüvíz szivattyus kut, konyhakert, elkerített záros padlás.

Minden lakás, minden szoba utcai!

Magas, modern szobák. Hatalmas tükör-ablakokkal, szárnyajtókkal. Az épület elsőrendű tető-csatornákkal van felszerelve és pedig az utcai frontokon vörösréz, az udvari pedig erős horganylemezből készített.

A tulajdonos azonnal át fogja adni a vevőnek rögtön beköltözésre

az általa lakott utcai egy szobát, előszobát, konyhát, fűtőcsőket, sertésölöt, záros padlást és konyhakertet. Van pedig ezen ház a Vagongyár mellett a Vágóhid közelében

Onossai-utca 71. és Ocskay utca 1. számú sarok ház.

Kis családi ház! Lakó nincs! Hadházi ut 54.

szám alatt levő órlási nagy telkű kis családi ház! Lakó nincs! 300 négyszögöl gyümölcsös! Március 1-re, esetleg előbb is át lesz adva a vevő részére az egész ingatlan beköltözhetőre!

Ára 110 ezer korona!

A Vilmos huszárlaktanya oldalán lefele menve, ahoz két-három pernyire van. Téglapépület cseréppel fedve. Egy szoba, konyha, kamara, nyári konyha, baromfiól, jövüvíz kut, konyhakert, gyümölcsös, részben vaskerítéssel fölkerítve. Stukkaturós és padimentumos szoba, igen jó karban tartott épület. Villanyos közlekedés!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hetekönként 10 és 15 korona, minden további szövegért 1 K 50 fill. Vasárnap 10 és 15 korona, minden további szövegért 2 kor. Vasárnapon belülről azokat a hirdetőket is beküldhetjük, amelyekről a hirdetői díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefon szám: 4.

Allást keresők,

valamint akiknek alkalmazottra van szükségük,

házvevők

vagy

akik házukat el akarják adni,

feltétlenül nézzék meg az

„Egyetértés“

hirdetési rovatát, mert ottan mindent biztosan megtalálnak, amire szükségük van. ++++++

Ajánlat

Hálók,
ebédlők, férfi szoba és szalon garnitúrák, hencser, divány, matrac, sodrony és többféle butorok legolcsóbban beszerezhetőek. Piac-u. 37. Kistemplombazár. 141

Mikádó
egészségi csontnövelő haszfűzők egyedüli készítője Goldstein Karolin, Miklós-utca 5. sz. 250

Házvezetőnek
ajánlkozik tanyára, vidékre és helyben egy intelligens csinos nő. Értekezhetni Attila-tér 2. 254

MAGYAR ÉVKÖNYV
gróf Appanyi Albert előszavával, rendkívül érdekes tartalommal most jelent meg és kapható „MÉLIUSZ“ könyvkereskedésben. Ára 115.— korona.

Aranyért,

brilliánsért, ezüstért minden hirdetőnél magasabb árat fizetek Schiffmann ékszerész, Piac-utca 67. szám. Frohner-szálloda. ::

Megjelent a „KÖZTELEK“
1921. évre szóló zsebnaptára és kapható a „MÉLIUSZ“ könyvkereskedésben.

Kereslet

Veszek
fehérminteket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyegeket, butort. Kaiser, Piac-utca 7. 119

Házmeztart,
gyermektelent lehetőleg azonnali belépésre keresek. Aki kérésre is ért, előnyben részesül. Jelentkezni Korzó Drogueria.

Géplakatos
segéd és tanuló felvételt nek Arany János-utca 37. Ehrenreichnál. 71

Elveszett
12-én délután barna herelt német vizsla, „Muci“ nevű. Megtaláló jutalmat kap Wesselényi-tér 12. fa-telep. 192

Vasárnap
délelőtt fél 10 után Vig kedvü Mihály-utca 16 alól kiment az utcára egy ordas szürke szőrű egy éves koca fél kövér disznó. Aki tud róla, értesítse a tulajdonost, hol illő jutalomban részesül. 251

Biztos jövő és megélhetés.

Egyik legrégebbi és legnagyobb biztosító intézethez versiert üzletszerző, oktató felügyelő és gyakornok, valamint katolikus versiert biztosító könyvelő kerestetik nyugdíjkepes állásba. Ajánlatok „Debrecezen főposta, postafiók 31 szám alá kéretnek. 253

Társat keresek

négy-öttszáz ezer koronával, Debreczenben egyedüli iparom bővítésére. Cim a kiadóban. ::

Eladás

Eladó
új és használt butorok, diványok, hencserek állandóan raktáron. — Veszek mindenféle használt butorokat. Grósz, Ótalmom-u. 9. VI. k. 42

Eladó
gyönyörű férfi szoba berendezés, ebédlők, háló, szalon hencserek, plüss diványok és többféle butorok. — József kir. herceg utca 20. 206

Kifogástalan
Schunda-féle pedálos cimbalom eladó. Teleki-utca 46. sz. 212

Komlóssy-ut 54. sz.
alatti szőlőkert villával eladó. Felvilágosítást nyújt dr. Gergely Jenő ügyvéd, Piac-utca 70. sz. a. a délutáni órákban. 246

Egy
teljesen új féolaj tengelyű zárt üveges hintó, békebeli Kőiber-gyártmány, eladó. Cim a kiadóban. 255

UJSÁGKÉZ-BESITŐ ASZ-SZONY FELVÉTIK AKIADÓHIVATALBAN!

Gazdászok

és gyakorlati gazdászok számára nélkülözhetetlen Cserháti: Nővénytérmeles című nagyszabású könyve, melynek első kötete most jelent meg és kapható a „Méliusz“ könyvkereskedésben. ::

Modenwelt és Das Blatt der Hausfrau divatlapok legújabb számai megjelentek és kaphatók a „Méliusz“ könyvkereskedésben. ::

Hegedűhurok

és egyéb hegedűalkatrészek legelőnyösebben szereshetők be a „Méliusz“ könyv-, papir- és zeneműkereskedésben.

Megjelent!

Az 1921-ik évre szóló **DEBRECZENI KÉPES KALENDÁRIUM!**

Kapható a „MÉLIUSZ“ könyvkereskedésben, valamint minden könyv- és papirkereskedésben.

2
1921

Árverési hirdetmény.

Kiss Lajos debreczeni lakos javára 400 kor. és jár. erejéig Konyáron 1921 január 27-én d. e. 11 órakor birói árverést tartok, 2100 koronára becsült házbutor és ágyneműekre.

Derécske, 1921 január 12.

Margitai Gyula, kir. bírósági végrehajtó.

Debreczen város és a Tiszántúli ref. egyházak. könyvnyomda-vállalata.

Kifutó fiúk felvétetnek a kiadóhivatalban.

Eladó ház!

Csemete-utca 6. szám. Mester-utca elején nagy udvarral, cserépes épület 2 lakással, villany, jó víz, istálló, az egyik lakás beköltözhető. Az ára 430,000 kor. A vétel megköthető

STEINER JÓZSEF
ügyn. iroda, Piac-u. 19., II. em.

ARANYAT

legmagasabb áron **BLATTNER** vesz Kossuth-utca 4. szám alatt. Javításokat legolcsóbban eszközünk ::